

Regelbunden granskning/utvärdering inom utbildning på forskarnivå – beskrivning av process

Kommittén för utbildning på forskarnivå (KFU) 2022-02-04

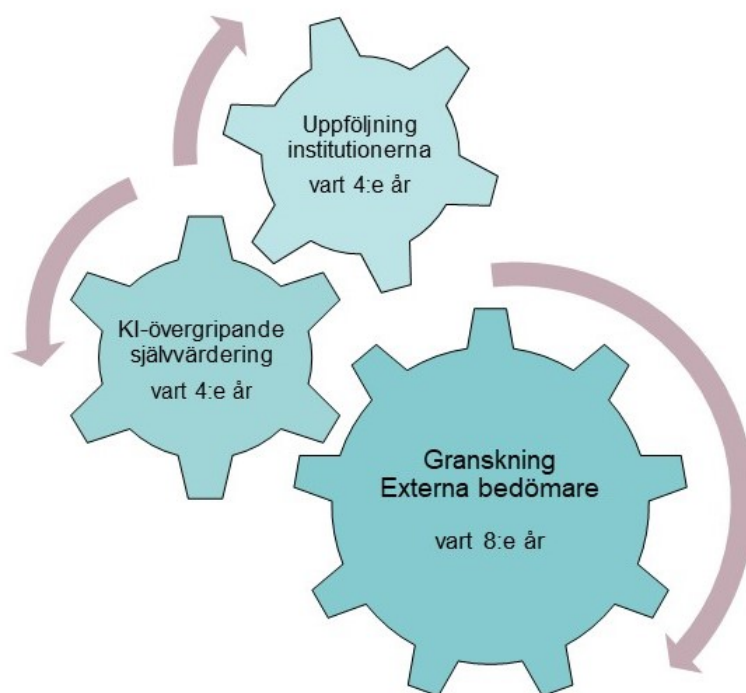
Innehåll

Sammanfattning	1
Del 1. Uppföljning av institutionernas ansvar och uppdrag	1
Syfte	1
Avgränsningar	2
Metod och upplägg.....	2
Del 2. Lärosätesövergripande självvärdering	3
Syfte	3
Metod och upplägg.....	3
Del 3. Granskning av KI:s forskarutbildning med externa bedömare	4
Syfte	4
Metod och upplägg.....	4
Bedömagrupp	4
Tidsaspekter och tidplan	4

Sammanfattning

Processen för regelbunden granskning/utvärdering av KI:s forskarutbildning kan sammanfattas som en fyraårig utvärderingscykel bestående av tre delar:

1. **Uppföljning** av institutionernas delegerade ansvar och uppdrag
2. **Lärosätesövergripande självvärdering**
3. **Granskning** av hela KI:s forskarutbildning med externa sakkunniga

Den regelbundna granskningen/utvärderingen kompletterar, och utformar en del av, det befintliga systematiska kvalitetsarbetet inom forskarutbildning vilket beskrivs i dokumentet *Systematiskt kvalitetsarbete inom utbildning på forskarnivå*.

Nedan följer en genomgång av de tre delarna.

Del 1. Uppföljning av institutionernas ansvar och uppdrag

Vart 4:e år görs en uppföljning av institutionernas delegerade ansvar och uppdrag. Detta ingår sedan som ett av flera underlag i den KI-övergripande självvärderingen.

Syfte

Syftet är att institutionerna reflekterar över sitt ansvar för doktorandernas utbildning och över hur befintliga processer fungerar, samt bidrar till att utveckla KI:s forskarutbildning genom att lyfta goda exempel och genom kollegialt lärande. Fokus ska ligga på lärande och utveckling, inte på kontroll.

Avgränsningar

Uppföljningen begränsas till de aspekter som är beskrivna i uppdragsbeskrivningen till institutionernas studierektorer för forskarutbildning¹:

- Att säkerställa att förutsättningar finns för en forskarutbildning av hög kvalitet genom bedömning av handledare, forskarutbildningsmiljö, forskningsprojekt och finansiering.
- Att säkerställa att alla doktorander har en individuell studieplan och bidra till att den håller hög kvalitet
- Att säkerställa att doktorandernas progress följs upp och verka för att doktoranderna blir färdiga i tid.
- Att fånga upp eventuella problem bland doktorander och handledare och bidra till att lösa dessa.

Metod och upplägg

1. KFU fastställer *frågeställningar* för den aktuella uppföljningsomgången
2. *Underlag* tas fram av UF
3. Institutionerna genomför och dokumenterar en *självvärdering*
4. Självvärderingarna ligger till grund för *kollegialt granskande och lärande*
5. Självvärderingarna används som underlag i *dialogen mellan institutionen och vicerektor*

Frågeställningar

Frågorna ska formuleras för att fånga in aspekter som inte fångas upp på annat sätt. Frågorna ska vara konkreta och relevanta. Det ska framgå att syftet inte är att kontrollera och granska utan att identifiera förbättringsområden och samla in goda exempel.

Underlag

Institutionerna får inför varje uppföljningsomgång ett centralt framtaget underlag bestående av enkätsvar och annan statistik rörande institutionens doktorander. En viktig beståndsdel är resultat av exit poll. En viktig princip är att inte efterfråga sådant som redan finns tillgängligt på central nivå.

Självvärderingsarbete

Självvärderingen ska göras av en grupp vid institutionen. Gruppens sammansättning beslutas av prefekten utifrån följande:

- Studierektor ska alltid ingå och är i normalfallet sammankallande
- Institutionens olika avdelningar/enheter bör vara representerade
- En eller flera doktorander måste alltid erbjudas att delta i arbetet för att säkerställa studentperspektivet
- Att ingå i gruppen innebär ett lärandemoment för individen, vilket kan beaktas när gruppen sätts samman.
- Om prefekten inte är med i självvärderingsgruppen måste de reflektioner och slutsatser som diskuteras där förankras hos prefekten på annat sätt.

Kollegial granskning och lärande (KGL)

De färdiga självvärderingarna läses och diskuteras inom gruppen studierektorer. Syftet är att lära av varandra, få insikter i varandras utmaningar och lösningar

¹ Dnr 1-466/2019

och därigenom bredda sitt eget kunnande. Fokus ska ligga på lärande och utveckling, inte på kontroll.

Dialog mellan institution och vicerektor för forskarutbildning

Respektive institutions självvärdering ligger det aktuella året som underlag för det årliga samtalet mellan studierektor och vicerektor². Vid mötet identifieras och diskuteras förbättringsområden för institutionen, vilket sedan dokumenteras och följs upp i den fortsatta dialogen mellan institution och vicerektor.

Del 2. Lärosättesövergripande självvärdering

Syfte

Syftet är att få en helhetsbild av kvaliteten i hela KI:s forskarutbildning och få ett underlag för fortsatta prioriteringar och eventuella beslut om åtgärder. Till skillnad från de årliga kvalitetsrapporterna ingår här även sammanställning av institutionernas självvärderingar. Varannan gång utgör denna självvärdering även ett underlag för en extern granskning.

Metod och upplägg

Underlag

För att fånga in hela forskarutbildningen samlas underlag in som ska täcka verksamheten inom alla tre kvalitetshjulen i forskarutbildningens systematiska kvalitetsarbete², dvs:

- Doktorandens utbildning (institutionernas självvärderingar)
- Kursverksamheten
- Lärosättesövergripande verksamhet (t.ex. handledarutbildning och introduktionskurs)

Reflektion

Självvärderingen består av en analys och reflektion baserat på underlagen och utifrån övergripande mål³. Reflektionen ska innehålla:

- Hur väl målen för verksamheten uppnås
- Styrkor och svagheter
- Effekter av genomförda åtgärder
- Förslag på prioriteringar

Ansvariga för reflektionen är vicerektor för forskarutbildning och vice ordförande i KFU.

Självvärderingen utgör underlag för KFU:s verksamhetsplanering.. Aktuellt år ersätter denna KFU:s ordinarie årliga kvalitetsrapport till fakultetsnämnden

² Se dokument *Systematiskt kvalitetsarbete inom utbildning på forskarnivå*, och *Uppdrag och anvisningar till forskarutbildningsprogrammen*

³ Målen inkluderar dels målen för kvalitetsarbetet, se *Systematiskt kvalitetsarbete inom utbildning på forskarnivå*, dels relevanta mål i verksamhetsplaner och strategier.

Del 3. Granskning av KI:s forskarutbildning med externa bedömare

Varannan utvärderingsomgång, dvs vart 8:e år genomförs en mer omfattande granskning av KI:s forskarutbildning och inkluderar en bedömargrupp med externa sakkunniga.

Syfte

Syftet med externa bedömare är att andra aspekter lyfts och andra frågor ställs än vid en KI-intern granskning, vilket kan leda till nya perspektiv och nya sätt att möta utmaningar på. Syftet med att utgå ifrån UKÄ:s vägledning för utvärdering av forskarutbildning säkerställs att aspekter som ingår i det nationella utvärderingssystemet finns med.

Metod och upplägg

Detaljer i metod och upplägg beslutas vid senare tillfälle utifrån följande principer:

- Granskningen ska utgå ifrån de bedömningsområden och bedömningsgrunder som beskrivs i UKÄ:s vägledning för utvärdering av utbildning på forskarnivå, se nedan, men anpassade till KI:s behov, mål och organisation.
- Underlaget kompletteras med en beskrivning av KI generellt och av KI:s forskarutbildning specifikt (om utländska bedömare: även beskrivning av det svenska utbildningssystemet).
- Bedömargruppen ska genomföra intervjuer med representanter för olika grupper/funktioner.
- Bedömargruppen förväntas komma med reflektioner, frågor och rekommendationer med syfte att bidra till det fortsatta arbetet med att utveckla KI:s forskarutbildning.

Bedömargrupp

- Bedömargruppen ska:
- vara extern i förhållande till KI (personer som tidigare varit affilierade eller anställda av KI kan ingå om engagemanget vid KI ligger ett antal år bakåt i tiden).
- ha minst en person från ett svenskt lärosäte, men i övrigt kan de sakkunniga komma både från Sverige och från andra länder.
- tillsammans täcka in följande kompetenser:
 - erfarenhet och kunskap om forskarutbildning
 - erfarenhet och kunskap om systematiskt kvalitetsarbete
 - erfarenhet från medicinsk fakultet

Tidsaspekter och tidplan

Tidscykel

Fyraårscykeln är vald utifrån principen att där det är möjligt ska befintliga rutiner användas. Idag finns redan en befintlig struktur där resultat från examensenkäten (exit poll) sammanställs på institutionsnivå vart fjärde år.

För en tydlig systematik och enkel princip följer även de resterande delar i utbildningsutvärderingen samma tidscykel, och att den extern granskningen genomförs varannan gång.

Tidsåtgång

Intern utvärdering: ungefär 9 månader.

Intern + extern granskning: ungefär 12 månader.

Tidplan för införande av process för regelbunden granskning/utvärdering

Januari 2022: Exit poll-resultat från 2017–2020 utgör underlag till de årliga samtalen mellan vicerektor och institutionerna. Eftersom den regelbundna granskningen ännu inte har införts finns inte en skriftlig självvärdering men detta motsvarar punkt 5 i utvärderingsdel 1 ovan.

2022-02-04: Beslut i KFU att införa ett system för regelbunden granskning/utvärdering inom forskarutbildning

2023-2024: Framtagande av anvisningar, beslut om detaljer och planering av den första omgången av extern granskning

2025: Start av den första omgången av den nya processen för regelbunden granskning vilken inkluderar samtliga tre delar, alltså även den externa granskningen. Exit poll-resultat från 2021–2024 sammanställs.

Januari 2026: Vid de årliga samtalen mellan vicerektor och institutionerna utgör institutionernas självvärderingar underlag för diskussion.

2029: Ny omgång av den regelbundna granskningen/utvärdering startar. Denna gång endast som en intern granskning (del 1 och del 2)

